

Джак Ванс

Лунният молец

Тази джонка бяха построили по най-строгите канони на сиренското цехово майсторство и затова бе толкова близко до абсолютното съвършенство, че само опитно човешко око можеше напълно да го прецени. Дъските притежаваха нежния цвят на тъмния восък и бяха закрепени към вътрешния скелет с пластмасови скоби, изравнени с външната повърхност и гладко полирани. А що се отнася до стила, то корабът бе масивен, направен от големи трупи, и устойчив като континент, но не можеше да се каже, че е груб или безформен. Носът се издигаше гордо като лебедова гръд, форщевенът се издигаше високо, извиваше се напред и завършваше с окачен железен фенер. Вратите бяха направени от тъмнозелено дърво, прозорците съставяха екзотично цяло от разнообразни сегменти – квадратни пластинки слюда, украсени в розов, син, бледозелен и виолетов цвят. В предната част на палубата се разполагаха помещенията за прислугата и робите, а по средата – две спални каюти, столова и салон с изход към кърмата, където се намираше наблюдателният мостик.

Така изглеждаше джонката на Едуър Тисел, но фактът, че я притежаваше, не предизвикваше у него нито гордост, нито някакво чувство на удовлетворение. Някога този кораб е бил прекрасен. Сега се намираше в печално състояние. Килимите се бяха изтъркали, дърворезбите – изподраскани, а така своеобразният фенер на носа бе изкривен и ръждясал. Преди седемдесет години първият стопанин бе изказал на строителя възхищението си и сам бе получил достатъчно изгоди, защото сделката (склучването ѝ бе процес на нещо повече от простото приемо-предаване на стоката) повдигна престижа и на единия, и на другия. Но тези времена отдавна бяха отминали безвъзвратно и сега плавателният съд не въздействуваше на ничие реноме.

Едуър Тисел се намираше на Сирена само от три месеца и прекрасно усещаше този недостатък, но с нищо не можеше да си помогне – друга джонка никой не му предложи. Сега се бе разположил на кърмата и се упражняваше с ганг, инструмент, наподобяващ с формата си на цитра, който бе малко по-голям от ръката му. На стотина метра от него вълните миеха бялата ивица пясък, непосредствено зад който започваше гъстата джунгла, а на фона на небето ясно се очертаваше контурът на начупените черни планини. Светлината на Мирейл, бяла и притъпена, се провираше през истинска завеса от паяжини. Повърхността на океана се поклащаше равномерно и проблясваше с различните оттенъци на перламутра.

Тази картина бе достатъчно позната на Тисел, но още не беше

успяла да му доскучае като ганга, на който по два часа дневно разучава-ше сиренските гами и акорди и ги съпровождаше с прости фрази. Като свърши с него и го остави настрана, той се зае със зашинкото, мъничко резонансно сандъче с клавиши, върху които трябваше да натиска с дясната си ръка. Изтласканият от тях въздух се провираше през намиращите се вътре висулки и издаваше звуци, близки до тези на хармониката.

Тисел опита десетина бързи гами и не направи кой знае колко грешки. От шестте инструмента, които бе решил да изучи добре, зашинкото се оказа най-поддаващ се за обучение (разбира се, с изключение на химеркина – тракаща и тропача конструкция от дърво и камъни, използвана само за общуване с най-нисшия слой – робите).

Тренировката продължи още десет минути, после Тисел остави настрана зашинкото и раздвижи изтръпналите си пръсти. От мига, в който се оказа на Сирена, всяка свободна минута посвещаваше на местните музикални инструменти: химеркин, ганг, зашинко, киве, страпан и хомапард. Той изучи деветнадесет тоналности и четири диапазона на различни гами. Неизброими бяха акордите и интервалите, които никога не са съществували в общността на Обединените планети. Упражняваше се с мрачна решимост, в която отдавна се бе удавило предишното му виждане за музиката като на източник само за удоволствие. И сега, гледайки на инструментите пред себе си, той с усилие се бореше с изкушението да ги хвърли и шестте в спокойните води на Титаника.

Изправи се, мина през салона и столовата, продължи по коридора край кухнята и се оказа на носовата палуба. Наведе се над перилата и погледна в подводната кошара, където двамата роби, Тоби и Рекс, впрягаха рибите-тегличи и се подготвяха за седмичното пътуване във Фан, който се намираще на север оттук, на дванадесет километра. Най-младата и пъргава риба, развеселена или достатъчно злобна, се гмуркаше и се опитваше да избяга от налагания ѝ хомот. Тя показва обтекаемата си муцуна на повърхността и човекът, като я гледаше такава жива, почувствува странно безпокойство: рибата нямаше маска!

Тисел се размя объркано и докосна с пръсти собствената си маска – Лунен молец. Каквото и да казват, той се беше аклиматизирал вече на тази планета! Щом голата муцуна на това морско добиче е в състояние да го шокира, изглежда е минал най-важния етап!

Най-после впрягът беше готов. Тоби и Рекс се върнаха на палубата. Червеникавите им тела бляскаха от водата, а мокрите маски от черно платно прилепваха към лицата им. Те не обърнаха никакво внимание на Тисел и продължиха да се занимават с работата си: отвориха кошарата и

вдигнаха котва. Рибите заплаваха напред, напрегнаха сили, тегличите се опънаха и джонката потегли на север.

Като се върна на кърмата, Тисел се зае със страпана, кръгла резонансна кутийка с диаметър двадесет сантиметра. От централното съпалце към обиколката на инструмента бяха обтегнати четиридесет и шест струни, които се съединяваха с чукчета или звънчета. И когато струните се дърпаха, звънчетата звънях, а чукчетата удряха железни пластинки и се раздаваше рязък или звънящ звук. Когато този музикален инструмент попадеше в ръцете на виртуоз, приятните дисонанси създаваха ефект, изпълнен с експресия, а под неопитните пръсти на дилетант резултатът беше не особено удачен и можеше да напомни за несвързани и случайни звуци. Тисел най-зле свиреше на страпан и затова през цялото време на пътуването на север се занимаваше с него.

Изминаха доста часове, преди джонката да се приближи до плаващия град. Рибите бяха завързани, а корабът пришвартован към определеното място. Зяпачите в пълно съгласие със Сиренските обичаи се заеха да оценяват всички страни на джонката, робите и самия Тисел. Той още не беше привикнал на подобен внимателен оглед и доста се обезпокои, особено от изгледа на неподвижните им маски. Неволно поправи Лунния молец и по трапа се спусна на пристана.

Накакъв роб, който до преди миг седеше с кръстосани крака, се изправи, докосна с показалеца си черната превръзка на челото си и запя въпросителната фраза от три тона:

– Крие ли маската на Лунния молец лицето на сър Едуър Тисел?

Тисел удари химеркина на пояса си и пропя:

– Аз съм сър Тисел.

– Чест сториха на мен – запя по-нататък робът, – като ми възложиха тази задача. Три дни от изгрев до залез чакам на крайбрежната улица, три дни от изгрева до залеза се залепвам за сала под пристанището и се вслушвам в крачките на Хората на Нощта. И най-последно очите ми съзряха маската на сър Тисел.

Тисел избарабани на химеркина нетърпеливо дрънкане:

– Каква ти е задачата?

– Нося послание, сър Тисел. Адресирано е до тебе!

Тисел протегна лявата си ръка и едновременно продължаваше да свири с дясната на химеркина.

– Дай ми посланието.

– Вече ви го подавам, сър Тисел.

На плика беше изписано с едри букви:

**ЕКСПРЕСНО СЪОБЩЕНИЕ! ДА СЕ ДОСТАВИ
ВЕДНАГА!**

Тисел разкъса плика. Посланието беше написано от Каstel Кромартин, Главен директор на Междупланетния политически съвет и след официалното приветствие съдържаше следния текст:

„Абсолютно необходимо е да направите описаното по-долу! На борда на «Карина Крузейро», записан в пристанище Фан, с дата на пристигане там на 10 януари по Универсалното летоброене, се намира закоравелият престъпник и убиец Хаксо Ангмарк. Трябва заедно с представителите на местните власти да го посрещнете при слизането му и веднага да го арестувате и изпратите в затвора. Тази заповед трябва на всяка цена да се изпълни! Акцията в никакъв случай не бива да се проваля!

ВНИМАНИЕ! Хаксо Ангмарк е изключително опасен. При най-малък опит за съпротива трябва да бъде убит.“

Тисел се ужаси от съдържанието на посланието. Имаше над какво да се замисли. Когато бе пристигнал тук в качеството си на консул, не бе очаквал нищо подобно и досега не беше имал възможността да събере опит с допир до опасни престъпници. Пръстите на лявата му ръка неволно загалиха сивата козина на своята маска. Положението всъщност не изглеждаше чак толкова опасно: Естебан Ролуър, който изпълняваше длъжността директор на космодрума, несъмнено ще му окаже съдействие, а може и да предостави на негово разположение цял взвод роби.

Растящата надежда накара Тисел още веднъж да прочете нареждането. Датата – 10 януари по УЛ. Погледна в сравнителния календар. Днес е Четиридесетия ден на Времето на Горчивия Нектар и следователно... той прокара пръста си по колонката и стигна до 10 януари. Това беше днес!

Далечен грохот привлече вниманието му. От мъглата се измъкна обтекаем корпус. Планетолетът се завръщаше от срещата с „Карина Крузейро“.

Той още един път прочете дипломатическата поща, вдигна глава и внимателно загледа кацащата ракета. На борда ѝ се намира престъпникът Хаксо Ангмарк и след пет минути ще стъпи на повърхността на Сирена. Необходимите административни и митнически формалности да го задържат максимум двадесет минути. Космодрумът се намираше на два километра от града и с Фан го съединяваше извиващ се между

хълмовете път.

– Кога пристигна това съобщение? – запита Тисел роба.

Но робът се опули, като не разбра нищо. Тогава Тисел се принуди да повтори въпроса си под акомпанимента на химеркиновското тракане:

– Съобщението, това, колко ти дни го съхранява?

– На крайбрежната чаках много дълги дни – пропя и робът в отговор, – на сала се връща само в мрака. Търпеливостта ми е наградена. С очите си виждам сър Тисел.

Разяреният Тисел се обърна и тръгна по крайбрежната улица. Ах тези бездарни сиренци! Наистина ли са толкова безпомощни, или се правят на такива? Защо не изпратиха това писмо на джонката му? Само двадесет и пет минути остават... не! Вече само двадесет и две...

На надлеза Тисел се спря, погледна наляво, погледна надясно и чака да стане чудо, да се появи въздушна карета и мигновено да го закара в космодрума, където с помощта на Ролуър ще успее да арестува престъпника. Или, което ще бъде най-добре, второ дипломатическо писмо ще анулира първото. Е, поне нещичко...

Но на проклетата Сирена няма въздушен транспорт и едва ли второ послание ще пристигне...

На другата страна на надлеза се намираха цял ред сгради от камък и желязо, които защитаваха обитателите си от атаките на Хората на Нощта. В една от тях Тисел знаеше, че живее коняр, и като разглеждаше интересната фасада, забеляза мъж във великолепна маска от сребро, обсипана с бисери, да излиза яхнал гущероподобно сиренско същество. Тисел се хвърли напред. Времето течеше, но ако малко му провървеше, можеше и да прихване Хаксо Ангмарк. Той се прехвърли на другата страна на надлеза.

Конярят стоеше пред редица боксове и внимателно разглеждаше инвентара си. Петте великолепни ездови животни с масивни крака, плътно туловище и тежка триъгълна глава достигаха до раменете му. Изкуствено удължените предни бивни бяха украсени със златни пръстени, а плочкообразната кожа навсякъде бе изрисувана с цветни петна: пурпурночервени и зелени, оранжеви и черни, кафяви и розови, жълти и сребърни.

Задъханият Тисел се спря пред коняря, протегна се да хване кива, но се поколеба. Дали тази среща беше наистина случайна? Може би трябва да използва зашникото? Не! Молбата му не изисква официално приветствие. Най-добре ще е да се възползува от кива.

Той се протегна към инструмента, дори докосна струната, и веднага

съобрази, че ще направи грешка, и побърза да засвири на ганга. А под маската си се усмихна извиняващо се. С този човек нищо не го свързваше. Оставаше му да се надява, че конярят е сангвиник по природа. И изобщо привързаността не му позволи да избере нужния за случая инструмент. Като взе втория акорд, Тисел засвири, като се опита да надскочи малкия си опит, и запя молбата си:

– Сър, бързо, бързо, кон ми трябва. Дай ми животно от твоето стадо!

Конярят притежаваше такава сложна маска, че Тисел не успя да я познае. Конструкцията ѝ бе от кафяв, покрит с лак плат, съчетан с плетена сива кожа, а високо на челото се намираха две големи, със зелен оттенък в пурпурночервения цвят кълбета, разделени на голям брой клетки, също като очите на насекомите.

Туземецът спря за дълго погледа си на нахалника, подбра демонстративно стимика и възпроизведе с него поредица трели и канони, чието съдържание Тисел не успя да разбере.

– Сър – пропя конярят, – боя се, че моите животни не подхождат на такъв знатен господин.

Тисел побърза живо да отговори на струните на ганга:

– Напротив, те така ми подхождат. Аз много бързам и с радост ще приема жребец от стадото ти.

Кресчендото на туземеца продължи да възразява:

– О, сър, не! Конете ми са болни! Конете ми са мръсни! Приятно е за човек като мен да чуе похвални думи, но такава чест не съм заслужил. – На това място той смени инструмента и продължи със студените тонове на кродача си. – И аз не мога да позная в тебе веселия сътрапезник, който така фамилиарно ми говори с ганга си.

Смисълът на песента беше ясен – животно няма да има! Тисел се обърна и затича към космодрума, а след него се разнесе тракането на химеркин, но дипломатът не спря да изслуша предназначенията за роба на коняря или за самия него музика.

Премишният консул на Обединените планети на Сирена беше убит в Зандар при интересни обстоятелства. Той бил в маската на Кръчмарски главорез и опитал да се натрапи на девойка с лента на Празника на равноденствието. Но веднага бил пронизан от Червеният Демиург, Слънчевият дух и Вълшебния стършел.

Като резултат Едуър Тисел, свеж възпитаник на Дипломатическия институт, получи правото за три дни да се подготви за неговото място и новата си роля. Като човек достатъчно спокоен и дори често направо

предпазлив, той възприе назначението за оказана чест и същевременно внезапно изпитание, което трябваше да преодолее. С помощта на суб-подсъзнателния метод овладя сиренския език, откри, че не е толкова сложен, както се смяташе, а в течението на Всеобщата антропология откри следните редове:

„Жителите на крайбрежието на Титаника се отличават с крайния си индивидуализъм, което изглежда се явява следствие от въздействието на обкръжението, неподбуждащо към съвместна групова дейност. Езикът отразява този факт, като изразява настроението на единицата, емоционалното ѝ отношение към създадената ситуация и в същото време фактическата информация в него има подчинено и второстепенно значение. Освен това този език всъщност винаги го пеят, като си акомпанират с малки музикални инструменти. Като резултат е необикновено трудно да се получи някаква информация от жителите на Фан и забранения град Зандар. Жителите им изпълват слуха на пришествя с елегантни арии и демонстрират виртуозно изпълнение на някои от многочислените музикални инструменти. В този удивителен свят чужденецът, ако иска към него да се отнасят с уважение, трябва да научи да се обяснява според местните обичаи.“

Тисел бе записал тогава в бележника си:

„ДА СЕ НАМЕРИ МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ ЗАЕДНО С ИНСТРУКЦИИТЕ ЗА ИЗПОЛЗУВАНЕТО МУ“.

После беше продължил да чете:

„На Сирена навсякъде и независимо от годишното време съществува изобилие, дори излишъци на продукти. Климатът е мек. Разполагайки със запаси на енергия и достатъчно свободно време, жителите на планетата се занимават с усложняването на собствения си живот. Усложнява се всичко: специализираните занаяти, за пример може да се посочи резбата по дървените облицовки за джонките; обърканата символика, намерила най-добро изражение в маските, които носят всички сиренци; необикновено трудният език, който наполовина е музикален и по удивителен начин предава и най-тънките отънъци на настроението и чувствата; но преди всичко фантастичната сложност на отношенията между

хората. Престижът, лицето, репутацията, славата се изразяват с една дума «страх». Отделният човек си има определен «страх», който му разрешава, когато трябва да пътува по реката, да закупи плаващ дворец, украсен със скъпоценни камъни, алабастрови фенери, гълбовосин фаянс и резба по дърветата или просто да наеме покрив на някакъв скапан сал. На планетата Сирена няма пари в обичайния смисъл на думата; единствената валута е така нареченият «страх»...“

Тисел поглади брадичката си и продължи да чете:

„Маските се носят непрекъснато и съответствуват на местните обичаи и философия, която твърди, че човекът не бива да ползува физиономията си, наложена му от независещи от индивида фактори, а трябва да има свобода в избора на вида си, който най-пълно да хармонизира със «страха» му. В цивилизованите райони на Сирена, по крайбрежието на Титаника, човек никога не си показва лицето, което е най-голямата негова тайна.

Нищо чудно, че вследствие на това сред сиренците е неизвестен хазартът, понеже добиването на превъзходство с нещо друго, освен «страха», е като смъртоносен удар по самолюбието на местните жители. В техния език няма еквивалент на думата «нещастие».“

Тисел си записа:

„ДА СИ НАМЕРЯ МАСКА. МУЗЕЙ? СЪЮЗ НА АРТИСТИТЕ?“

Когато прочете докрай статията, побърза да завърши приготвянето си и на следващия ден се оказа на борда на „Робърт Астрогард“. Така започна първият етап от пътешествието на Сирена.

Планетолетът се приземи на сиренския космодрум – самотен диск с цвѐта на топаз на фона на черно-зелено-пурпурните склонове на околните хълмове. Корабът докосна земята и Едуър Тисел го напусна. Посрещна го Естебан Ролуър, агентът на Галактическите линии.

Той го видя, вдигна рязко ръка и неволно се дръпна крачка назад.

– Маската ти! – хрипливо възкликна той. – Къде ти е маската?

Тисел я повдигна неловко.

– Аз не бях сигурен...

– Сложи я веднага – направо заповяда Ролуър и му обърна гръб. Самият той носеше на главата си интересна конструкция от матови зеленикави плочки и покрито със синкав лак дърво. Там, където трябваше да се намират бузите, се разкриваха черни хрилни отвори, а под брадата висеше миниатюрно копие на скорострелно оръдие, украсено с черно-бяло шахматно разположение на изрисуваните полета. Като цяло представяше личност иронична и достатъчно повратлива.

Тисел постави маската на лицето си, постара се да я намести в най-доброто положение и не знаеше какво да направи във възникналата неудобна ситуация: да покаже съдържаност, подобаваща на длъжността му, или да подхвърли някаква шега.

– Сложи ли си вече маската? – произнесе, без да го гледа Ролуър.

Тисел отговори с кратко „да“ и агентът на Галактическите линии се обърна. Маската прикриваше изражението на лицето му, но ръката неволно докосна клавиатурата на бедрото му. Мелодията изразяваше шок и объркване.

– Ти не можеш да носиш тази маска! – пропя той. – И... откъде я намери?

– Това е копие от маска, която се намира в Полиполитанския музей – отвърна съдържано Тисел. – Напълно съм сигурен, че тя е автентична.

Събеседникът му кимна, при което изражението на неговата маска стана още по-иронично.

– Тя наистина е прекалено автентична! Вариант е на типа Укротител на Морския дракон. Подобни маски се носят от лица, ползващи се в обществото с изключително уважение: князе-герои, майстори-занаятчици или велики музиканти, и то единствено по повод на важни церемонии.

– Аз просто не знаех...

Ролуър махна с ръка: напълно те разбирам.

– Подробностите ще научиш с времето. Обърни внимание на маската ми. Днес нося Свободната птица. Особи, подобни на мен или теб, които не са много уважавани, трябва да са в подобен тип...

– Странно – каза замислено Тисел, когато вървяха през ширналото се поле към бетонната сграда. – Имах чувството, че човек може да носи маска, която му харесва.

– Така е, разбира се – отвърна Ролуър. – Носи всяка маска, която поискаш, стига да можеш да обосновеш присъствието на главата ти. Ще ти обясня с пример. Свободната птица. Нося я и с нея показвам, че не искам прекалено много. Нямам претенции за мъдрост, войнственост,

непостоянство, музикални таланти, мъжество или разни други сиренски добродетели.

– Нека сега предположим нещо – продължи да настоява Тисел. – Аз се появявам на улиците на Зандар с тази маска. Какво може да се случи?

За известно време се чуваше само приглушеният от маската смях.

– Ако ти се окажеш на брега на Зандар, там няма улици, в някаква си маска, ще бъдеш убит почти веднага. Най-много да преживееш около час. Това се случува с моя предшественик Бенкс. Той не знаеше как трябва да се държи. Никой от нас, пристигналите от други планети, не го знае. В град Фан ни търпят само докато помним какво място трябва да заемем. Но в тази маска ти сега не би могъл дори да се появиш за минута. Някой, който носи Огнения змей или Гърмящия дух, ще се приближи към тебе. Ще засвири на кродач и ако не му отвърнеш на предизвикателството с остра реплика на скараний, той ще те оскърби с използването на химеркин, с който тук се общува единствено с робите. Най-обидният начин за показване на презрение. Или ще удари дуелния си гонг и веднага ще те атакува!

– Не знаех, че тук хората са толкова обидчиви – отвърна тихо Тисел.

Ролуър само повдигна неопределено рамене и отвори масивната врата, която водеше в кабинета му.

– На подстъпите на Полиполис също не може да се вършат неща, без опасност да се натъкнеш на критика.

– Което си е истина, си е истина – съгласи се Тисел. После огледа кабинета. – Защо са тези предпазни мерки? Бетон, стомана...

– Защита от диваците – обясни агентът. – Нощем се спускат от планините, крадат каквото им попадне и убиват всеки срещнат на брега. – Той се приближи до шкафа и извади някаква маска. – Вземи тази. Нарича се Лунния молец. Няма да имаш неприятности с нея.

Тисел не изпадна във възторг от предлаганата маска. Тя беше облицована с кожа на мишки, от двете страни на устата стърчаха букетчета пера, а от челото се подаваха чифт разперени антени. Отстрани се мотаеха бели пръстенчета за бродирание, а под очите висяха на редици червени плитчици. Като изделие беше достатъчно мрачно и същевременно комично.

– Тази маска изразява ли в някаква степен известен престиж?

– Малък.

– Но аз все пак съм консул – отбеляза мрачно Тисел – и представям тук Обединените планети, които се населяват от над сто милиарда

души...

– Ако тези Обединени планети искат представителя им да носи маската на Укротител на Морския дракон, нека изпратят подходящ човек.

– Разбирам какво искаш да кажеш – отговори тихо Тисел. – Е, какъв пък, щом трябва...

Ролуър вежливо се обърна, когато Тисел снемаше Укротителя на Морския дракон и надяваше къде-къде по-скромния Лунен молец.

– Предполагам, че мога да намеря нещо подходящо в градския магазин. Казват, че достатъчно е да влезеш и да вземеш необходимия ти предмет. Така ли е?

Ролуър огледа Тисел критично.

– Засега тази маска ти подхожда идеално. Помни следното: не бива нищо да взимаш, докато не узнаеш стойността на нужната стока относно „страха“. Собственикът ще загуби лицето си, ако особа с нисък „страх“ без ограничение ползува най-добрите му стоки.

Тисел поклати глава и усети да го обхваща раздражение.

– За нищо подобно не бяха ми казали! Разбира се, за маските знаех, за трудолюбието и добросъвестността на майсторите също, но за тази игра на престиж...

– Не го смятай за особено важно – отговори Ролуър. – След година, най-много две, ти ще знаеш как да се държиш. Предполагам, че говориш езика им?

– Естествено.

– А на какви инструменти свириш?

– Казаха ми, че е достатъчно да познавам някакъв малък инструмент или че мога само просто да пея.

– Не са те осведомили правилно. Само робите пеят без съпровод. Съветвам те веднага да започнеш да се учиш да свириш на следните инструменти: химеркин – за общуване с робите; ганг – за разговори с близки приятели или особи малко по-ниски по ранг; киви – за вежлив и повърхностен обмен на мнения; зашинко – за по-официални контакти; страпан или кродач – за разговори с особи, по-нисши от тебе – или ако поискаш да ги обидиш; и накрая хомапард или двойно камантиле за тържествени церемонии. – За миг се замисли. – Освен това е необходим кребарин, водна лютня и слобо, но отначало научи тези инструменти. Те, макар и в ограничени рамки, ще ти позволят възможността да общуваш с хората.

– А ти не преувеличаваш ли? – попита Тисел. – Слушай, да не се

шегуваш?

Ролуър мрачно се разся.

– Дори не съм помислял да се шегувам. Но нека се върнем на практиката. Трябва веднага да се снабдиш с джонка и после – роби.

Ролуър изпрати Тисел от космодрума, като го придружи до брега на Фан, където те направиха приятна разходка по една пътека под клоните на огромни дървета, които се извиваха от плодове, хлебни израстъци и мехури, запълнени със сладък сок.

– Сега – каза той – във Фан има всичко на всичко четирима пришълци от други планети, като в това число включвам и тебе. Ще те заведа при Уелибас, нашия търговски посредник. Мисля, че той има стара джонка, с която може да ти послужи за известно време.

Корнелий Уелибас бе прекарал във Фан петнадесет години и бе спечелил достатъчно „страх“, че да си позволи маската на Южния вятър. Това бе гълъбовосин диск, обсипан с парчета лазурит и оброчен от ореол на блестяща змийска кожа. Като човек той се оказа къде-къде по-сърдечен от Ролуър и не само му предостави джонката, но заедно с нея двадесет различни музикални инструмента и дори двама роби. Смутен от щедростта му, Тисел замърмори нещо за заплащане, но посредникът разсея всички съмнения с величествен жест.

– Драги мой, ти си на Сирена! Такива дреболии тук не струват нищо!

– Но джонката...

Уелибас изсвири кратка учтива фраза на своя киви.

– Сър Тисел, честно казано, лодката е стара и пострадала от времето. Аз не мога да я ползвам, без да си подроня престижа – и съпроводи тези думи с прелестна мелодия. – Ти също не бива да си блъскаш главата с твоето обществено положение. Нужен ти е покрив над главата, удобство и защита от нападенията на Хората на нощта.

– Хората на нощта ли?

– Тези канибали вилнеят по брега след настъпването на нощта.

– Аа, така ли! Сър Ролуър ми спомена за тях.

– Истински чудовища са. Но да не си губим времето с тях – кива му издаде кратко чуруликане, пълно със страх. – Сега ще те запозная с робите – Уелибас почука поучително с показалец по синия диск на маската си. – Рекс и Тоби трябва да ти служат добре – той повиши глас и затрака на химеркина. – Аван екс трубу!

В стаята надникна робиня, обвита в десетина тесни ивици розов плат и елегантна черна маска, по която искряха перламутрови цехини.

– Фаску етц Рекс е Тоби.

Повиканите роби се появиха скоро. Двамата носеха свободни маски от черен плат и кафяви ризи. Уелибас им заговори с шумния съпровод на химеркин, заповяда им да служат на новия си господар и ги заплаши, че ако не са усърдни, ще ги изпрати обратно на родните им острови. Рекс и Тоби паднаха в краката на Тисел и с тихо пеене се заклеха вярно да му служат. Консултът на Обединените планети нервно се засмя и опита силите си в сиренския език:

– Веднага се качете на джонката, добре я подредете и доставете продукти на борда.

Тоби и Рекс равнодушно го гледаха през очните отвори в маските. Уелибас повтори заповедите със съответния съпровод, на което робите се поклониха и тръгнаха да изпълняват.

Тисел объркано заразглежда различните инструменти.

– И понятие си нямам как ще се науча да свира на тях.

Уелибас се обърна към Ролуър.

– Какво мислите за Кершуъл? Дали ще успеем да го уговорим да даде на сър Тисел необходимите знания?

Ролуър кимна в знак на съгласие.

– Той би се заел с такава работа.

– Кой е той? – запита Тисел.

– Третият от нашата група изгнаници – обясни домакинът. – Антрополог е. Чели ли сте „Зандар, наричан Великолепният“? „Обредите на Сирена“? „Хора без лица“? Не ли? О, колко жалко! Прекрасни работи! Престижът му е достатъчно висок и мисля, че от време на време посещава Зандар. Носи обикновено Пещерната сова, понякога Звездния странник и дори Мъдрия съдия.

– Напоследък харесва главно Екваториалния змей – допълни Ролуър. – И то варианта с позлатените глици.

– Наистина ли? – удиви се Уелибас. – Трябва да кажа, че го е заслужил. Той е великолепен човек.

И Уелибас замислено докосна струните на зашинкото.

* * *

Минаха три месеца.

Грижите на Метьо Кершуъл се оказаха достатъчно успешни. Тисел се научи да свири на химеркин, ганг, страпан, киви, хомопард и зашинко. Останалите щяха да почакаат, докато консултът овладее тези шест основни инструмента. Непрекъснато слушаше записи с разговори между видни сиренци в различни настроения и съпроводи и така той се запознаваше с правилата на добрия тон и усъвършенствуваше тънкостите на интонацията и разнообразните ритми – кръстосващи се, сложни, подразбиращи се и скрити. Кершуъл твърдеше, че изучаването на сиренската музика го очарова, и Тисел бе принуден да признае, че тази тема скоро няма да се изчерпа. Настройката от четири тона даваше възможност да се използват двадесет и четири тоналности, които, съчетани с петте използвани навсякъде диапазона, даваха като резултат сто и двадесет различни гами. Но учителят посъветва Тисел да се съсредоточи само на основната тоналност на инструмента и да използва само две гами.

Животът на тази планета засега можеше да се нарече райски, ако не беше нуждата от постоянните тренировки. И така Тисел в края на седмицата се отправи към Кершуъл и проплава на джонката си дванадесетте километра на юг и се закотви към подветрената страна на скалистия нос. Морето беше спокойно и прозрачно като кристал, до плажа, зад който се виждаше черно-зелено-пурпурната гора, бе само хвърлей разстояние и лесно можеше да се стигне, само Тисел да пожелаеше да се разгъпче на здрава почва.

Тоби и Рекс заемаха две каютки на носа, докато с останалите се разпореждаше лично Тисел. Понякога си мислеше да вземе и трети роб, по възможност жена, която да внесе известна радост в скромното му стопанство, но Кершуъл го посъветва да не го прави засега, като се боеше, че това излишно ще го разсейва. Съгласи се с доводите и се посвети изключително на изкуството да свири на шестте инструмента.

Дните преминаваха бързо. Съзерцанието на великолепните изгреви и залеzi не омръзваше на Тисел. През деня се наслаждаваше на белите облаци и синьото небе по пладне, а през нощта се вираше в двадесет и деветте звезди от купа SI 1–715. Разнообразие внасяше и неделният поход до Фан. Тоби и Рекс отиваха да вземат продукти, докато Тисел се насочваше към разкошната джонка на Метьо Кершуъл в търсене на знание и съвети.

Но на третия месец от пребиваването му на планетата пристигна

съобщение, което напълно разруши привичния ритъм на живота. Един разбойник, провокатор, убиец, хитър и безпощаден престъпник на име Хаксо Ангмарк, искаше да кацне на Сирена.

„Незабавно арестувайте този човек и го хвърлете в затвора! – прочете в заповедта. – Внимание! Хаксо Ангмарк е извънредно опасен. В случай на нужда, убийте го без никакво колебание!“

* * *

Тисел не беше в най-добрата си форма. На петдесетия метър дишането му стана тежко и той се принуди да продължи с бърза крачка край ниските хълмове, обрасли до върховете с бял бамбук и черни дървовидни папрати, по жълтите от тревните орехи поляни, през градини и подивели лози. Минаха двадесет минути. После още двадесет и пет. Тисел получи нещо като сърцебиене, когато разбра, че е закъснял. Хаксо Ангмарк се беше вече приземил и сигурно бе тръгнал към Фан по същия този път. Наистина досега той беше срещнал само четирима души: момче в маската на Островиянин от Алка, две млади жени, маскирани като Червената и Зелената птица, и мъж в маската на Горския дух. Като приближи непознатия, Тисел рязко се спря. Може би това е бил Ангмарк?

Реши да приложи хитрост. Смело се приближи до човека и се загледа в отвратителната му маска.

– Ангмарк! – възкликна той на езика на Обединените планети. – Ти си арестуван!

Горският дух равнодушно го погледна и продължи спокойно пътя си по пътеката. Тисел му прегради пътя. Първо се хвана за ганга, но като си спомни реакцията на коняря, предпочете да извлече звук от зашинкото.

– Ти идваш по пътеката от космодрума – запя той. – Какво видя ти там?

Горският дух хвана рога, инструмент, който се използва за надмиване над противника на бойното поле, за повикване на домашните животни и понякога за демонстриране войнствеността на притежателя му.

– Къде ходя и какво виждам, моя си работа. Дръпни се или ще мина през главата ти! – Той рязко тръгна напред и би изпълнил закана си, ако Тисел не беше отскочил настрани.

Ангмарк ли беше? Тисел гледаше след отдалечаващата се фигура на непознатия. Едва ли беше той, мислеше си консултът, не би трябвало така добре да използва рога. Като се поколеба, той се обърна и продължи пътя си по пътеката.

В космодрума се насочи право към кабинета на директора. Тежката врата беше оставена отворена и като се приближи, видя вътре мъжка фигура, която носеше маска от матови зелени плочици, парченца слюда, и която като цяло беше оцветена като синьо дърво и черни хриле –

Свободната птица.

– Сър Ролуър – почти извика Тисел, гонен от безпокойството си, – кой пристигна днес с „Карина Крузейро“?

Ролуър продължително се вгледа в маската на консула.

– Защо ме питаш?

– Защо питам ли? – повтори изненадано Тисел. – Ти трябва да си видял съобщението, което получих от Кастело Кромартин!

– Аа, това ли! – отговори Ролуър. – Разбира се.

– Аз го получих само преди половин час – каза горчиво Тисел. – Бързах, колкото можах, но закъснях. Къде е Ангмарк?

– Предполагам, че вече е във Фан – отговори Ролуър.

Тисел си позволи тихо да изругае.

– Защо не си го арестувал или поне не го задържа?

Събеседникът му неопределено повдигна рамене.

– Нямам нито право, нито възможности, нито желание да го направя.

Тисел успя да съдържи нетърпеливия си жест и запита с измъчено спокойствие:

– По пътя насам срещнах мъж в ужасна маска, очите големи като блюда, червени мустаци...

– Това е Горският дух. Ангмарк я донесе със себе си.

– Но той свиреше с рог – възпротиви се Тисел. – Откъде той...

– Ангмарк добре познава Сирена и е живял пет години във Фан.

Тисел раздражено подсвирна и изръмжа:

– Кромартин нищо не спомена за това.

– Всички го знаят – отговори директорът и вдигна рамене. – Той е бил търговски посредник тук, преди да пристигне Уелибас.

– Те познават ли се?

Ролуър се размя.

– Естествено. Но не подозирай бедния Уелибас в нещо повече от известни машинации със сметките. Уверявам те – той не е съучастник на убиеца!

– Щом стана дума за убийци – начумери се Тисел, – ти имаш ли някакво оръжие, което да ми дадеш за известно време?

Ролуър го изгледа с пълна изненада.

– Ти, какво? Да не би да си дошъл да ловиш Ангмарк с голи ръце?

– Нямах време за друг избор. Когато Кромартин заповядва, той очаква бързи резултати. Но ти си бил тук с робите си!

– Не чакай помощ от мен! – разгневи се Ролуър. – Аз нося

Свободната птица и не претендирам за храброст и чест. Но бих могъл да ти услужа за известно време с излъчвателя. Напоследък не го ползвам и дори не съм сигурен, че е зареден.

– По-добре това, отколкото нищо – отговори Тисел.

Ролуър влезе в кабинета си и след малко се върна с излъчвателя.

– Какво ще правиш сега?

Тисел поклати глава.

– Ще се опитам да открия Ангмарк във Фан. А може би той ще отиде в Зандар?

Ролуър се замисли.

– Той би могъл да оцелее там. Но отначало ще поиска да възстанови напълно умението си да свири. Мисля, че поне няколко дни ще прекара във Фан.

– Но къде да го търся?

– Това не мога да ти кажа – отвърна директорът на космодрума. – Вероятно за теб е най-добре, ако никога не го намериш. Ангмарк е много опасен тип.

Тисел се върна във Фан по същия път, по който беше дошъл.

* * *

До мястото, където пътеката се спускаше от хълма и съединяваше с надлеза, се намираше ниско здание от пресована глина с дебели стени. Вратата му беше от дебели черни дъски. Прозорците бяха защитени с железни пръти, които притежаваха за украса изковани тънки листа. Това бе кантората на Корнилий Уелибас, търговски посредник, внос-износ. Тисел го откри на терасата. Домакинът носеше скромната версия на маската на Валдемар. Изглеждаше така дълбоко замислен, че не позна Лунния молец или поне не благоволи да направи дори леко кимване за добре дошъл. Тисел приближи терасата.

– Добър ден, сър Уелибас.

Посредникът разсеяно кимна и пропя монотонно, като си съпровождаше с кродача:

– Добър ден.

Тисел остана удивен. Нима така се посреща тук другар и земляк, дори когато носи Лунен молец? И запита студено, като се опита да прикрие объркването си:

– Мога ли да узная отдавна ли седиш тука?

Уелибас за миг се замисли, после отговори, като използва най-дружелюбния инструмент – кребарина. Но студените тонове на кродача продължаваха да изпълват сърцето на Тисел с тъга.

– Аз съм тук от петнадесетина минути. Защо питаш?

– Бих искал да знам забелязал ли си миналият оттук Горски дух?

Посредникът кимна.

– Той продължи нататък през надлеза и ми се стори, че влезе в първия магазин за маски.

Тисел просто изсъска през зъби. Разбира се, така би трябвало да постъпи Ангмарк.

– Аз никога няма да го намеря, ако той си смени маската – изръмжа консултът.

– А кой впрочем е този Горски дух? – заинтересува се Уелибас, без да проявява особен интерес. Младият човек не виждаше смисъл да крие името на търсения.

– Това е известният престъпник Хаксо Ангмарк.

– Хаксо Ангмарк! – възкликна търговският посредник и рязко се облегна на стола си. – Той наистина ли е тук?

– Да.

На което посредникът само нервно потри треперещите си ръце.

– Лоша новина! Наистина много лоша новина! Ангмарк е негодник без срам и съвест.

– Ти добре ли го познаваш?

– Колкото и останалите – сега Уелибас засвири на киви. – Преди той заемаше моята длъжност. Аз пристигнах тук като инспектор и открих, че той присвоява по четири хиляди всеки месец. Сигурен съм, че за това той не изпитва към мен особена признателност. – И посредникът нервно погледна към надлеза. – Ти надяваш ли се да го хванеш?

– Правя каквото мога. Ти спомена, че той е влязъл в магазина за маски?

– Почти съм сигурен.

Тисел веднага се обърна и тръгна. Когато се оказа на улицата, до ушите му стигна хлопването на черната масивна врата.

Мина по надлеза, приближи се до магазина и се спря вън, сякаш разглеждаше витрината. На нея бяха замрели стотици миниатюрни маски, изрязани от редки видове дървета и минерали, украсени с изумруди, тънки като паяжини, коприна, крила на оси, вкаменени рибени люспи и други подобни неща. Вътре, зад тезгяха, се намираще самият майстор – прегърбен от годините старец, облечен в жълто и носещ простата маска на Всезнаещия, направена от почти две хиляди дървени парчета.

Тисел се замисли какво трябва да каже и на какво да свири, преди да влезе вътре. Творецът на маски забеляза Лунния молец, стеснителното държане на посетителя си и не прекрати да работи.

Тисел не направи най-подходящия избор, защото предпочете инструмента, който бе усвоил според него сравнително най-добре – страпана, но с него в известна степен свирещият се унижава. И той се опита да премахне това впечатление, като запя с топъл тон и тръсна страпана, когато долови изсвирената фалшиво нота.

– Чужденецът е интересен човек – възбужда любопитството, защото обичаите му са непривични. Преди около двадесет минути в този великолепен магазин влезе един чужденец да смени жалката си маска Горски дух с някое отгук събраните необикновени и смели произведения на изкуството.

Майсторът погледна Тисел и мълчаво извлече няколко акорда от непознат за Тисел инструмент, с дланите си държеше еластична торбичка, от която между пръстите му излизаха три къси тръбички. При натискането на мехчето въздухът излизаше през тези тръбички и се разнасяха звуци, прилични на тези от обой. На неопитния консул инструментът се видя необикновено сложен за употреба, а старецът – истински виртуоз,

чиято музика изразяваше липсата на всякакъв интерес.

Тисел опита още веднъж. Старателно подхвана страпана и запя:

– За чужденеца в чужд свят гласът на земяка е като вода за изсъхнащото цвете. Човекът, който помогне на двама нещастни да се срещнат, ще изпита истинско удовлетворение от милосърдната си постъпка.

Майсторът небрежно пипна страпана си и от него се посипаха серия чисти гами – пръстите му се движеха така бързо, че човешкото око не можеше да ги проследи. Тонът на пеенето беше съвсем официален:

– Художникът цени минутите на творческо съсредоточаване, затова не иска да си губи напразно времето, като слуша баналности от особи с нисък престиж.

Тисел се опита да се противопостави със собствена мелодия, но собственикът на магазина продължи да извлича от страпана нови сложни акорди, чието значение за консула не беше ясно, и запя:

– В магазина влиза някой, който изглежда за първи път в живота си държи невероятно сложен инструмент, защото свиренето му не издържа никаква критика. Пее за тъга по дома си и желанието да види себеподобните си. Той крие огромен „страх“ зад Лунния молец, защото ползува страпан, пригоден единствено за майстори, и пее с противен глас. Но уважаемият и съзидателен творец е готов да забрави тази провокация и затова отговаря сдържано с инструмент за вежливост.

Тисел пое кивито.

– Благородният майстор на маски неправилно ме е разбрал...

Прекъсна го гръмкото стакато на страпана:

– Сега вече чужденецът се надсмива над понятието творец.

Тисел яростно засвири на собствения си страпан.

– Аз искам да се спася от горещината и затова влизам в скромния магазин. Собственикът храни големи надежди за бъдещето и упорито усъвършенствува стила си. Той е така увлечен от това, че не иска да говори с чужденците независимо от възникналата необходимост.

Майсторът внимателно остави настрана длетото си, отиде зад завесата и скоро се върна с маска от злато и желязо, която изобразяваше изхвърчащ нагоре пламък. В едната си ръка държеше скараний, в другата – меч. Под съпровода на редица диви тонове той пропя:

– Дори и най-галантливият художник може да повиши „страха“ си, като убива морски чудовища, Хора на нощта и досадни зяпачи. Такаъв случай сега ми се предоставя. Но творецът отлага с десет секунди удара с меч, защото на лицето на нахалника се намира Лунен молец. – И той вдигна меча си над главата.

Тисел отчаяно заработи със страпана.

– Влизал ли е в този магазин Горският дух? Тръгна ли си той в нова маска?

– Изминаха пет секунди – пропя майсторът в чудовищно отмерен ритъм.

Ядосаният Тисел изскочи навън. Премина от другата страна и се спря, като започна да оглежда надлеза. Стотици мъже и жени се разхождаха край доковете или стояха на палубите на джонките си и всички носеха маски, които изразяваха настроението им, престижа и особените качества на притежателя си. Навсякъде се разнасяше мелодичният звън на различни музикални инструменти.

Той не знаеше какво да прави. Горският дух изчезна. Хаксо Ангмарк се намираше на свобода, а той, консултът Тисел, не изпълни важните инструкции на Кастел Кромартин.

Зад него прозвуча небрежен тон от киви:

– Сър Тисел, защо си се замислил толкова много?

До него се намираше Пещерна сова, наметната със скромен черносив плащ. Тази маска символизираше отсъствието на добри маниери и търпеливост в обсъждането на абстрактни идеи. Метьо Кершуъл бе преди седмица с нея.

– Добър ден, сър Кершуъл – измърмори той.

– Какви са ти успехите в обучението? Изучи ли гамата Циспо за хомепард? Доколкото си спомням, ти доста се удивяваше на обратните интервали.

– Аз наистина работех над тях – мрачно отговори Тисел. – Но вероятно скоро ще ме отзоват на Полиполис, така че изглежда напразно съм си губил времето.

– Какво искаш да кажеш с това?

Тисел обясни ситуацията с Хаксо Ангмарк, на което Кершуъл кимна сериозно.

– Помня добре този човек. Не е симпатичен, но като музикант е великолепен, притежава ловки и гъвкави пръсти и истински талант при овладяването на нови инструменти. – Той замислено засука късата брадичка, принадлежаща на маската Пещерна сова. – Какви планове имаш?

– Никакви – отвърна Тисел с жалък съпровод на киви. – Нямам никакво понятие какви маски носи Ангмарк. И щом не зная как изглежда, по какъв начин да го разкрия?

Кершуъл продължи да дърпа брадичката на маската си.

– Някога той обичаше Екзокамбийския цикъл и си служеше с цяла

поредица маски на Жителите на ада. Но, разбира се, сега вкусовете му може да са се изменили.

– Именно тук е трудността – оплака се Тисел. – Ангмарк може да е близо до мен, но аз никога няма да узная – и с огорчение погледна към магазина за маски. – Никоой нищо не иска да ми каже. Мисля, че тях въобще не ги вълнува съседството с убиеца.

– Тук ти си напълно прав. Сиренските понятия за добро и зло се различават от нашите.

– Те нямат чувство за отговорност. Съмнявам се дали биха хвърлили въже на някой давещ се!

– Действително сиренците не обичат да се бъркат в чужди работи – съгласи се Кершуъл. – За тях е важна личната отговорност и икономическата независимост.

– Това наистина е много интересно, но аз продължавам нищо да не зная за Ангмарк – каза с огорчение Тисел.

Антропологът го погледна внимателно.

– А какво би направил, когато го намериш?

– Ще изпълня заповедта на началника си – отсече упорито Тисел.

– Ангмарк е опасен човек. И значително те превъзхожда.

– Това не влиза в сметката. Мой дълг е да го открия и да го изпратя по етапен ред в Полиполис. Но едва ли го заплашвам с нещо, след като не зная как да го открия.

Кершуъл се замисли.

– Чужденец не може да се скрие под маска, поне за сиренците. Във Фан ние сме четирима чужденци – Уелибас, Ролуър, ти и аз. Ако някакъв друг чужденец реши да се засели тук, това бързо ще се разчуе.

– А ако замине за Зандар?

Кершуъл повдигна рамене.

– Съмнявам се, че ще се реши на това. Но погледнато от друг ъгъл... – той замълча, като забеляза внезапната липса на интерес от страна на събеседника си, и се обърна да види какво се беше случило.

По надлеза към тях се приближаваше мъж в маската на Горския дух. Антропологът се опита да задържи консула за рамото, но той вече беше преградил пътя на идващия, като държеше излъчвателя готов.

– Хаксо Ангмарк – възкликна той. – Нито крачка повече! Арестуван си!

– Ти сигурен ли си, че това е Ангмарк? – запита обезпокоеният Кершуъл.

– Сега ще проверим. Обърни се Ангмарк. Ръцете горе!

Удивеният Горски дух спря като вкаменен. После се съвзе и зашинкото му произнесе въпросително арпеджио:

– Защо се закачаш с мен, Лунен молец?

Кершуъл направи крачка напред и изсвири на слобо успокоителна фраза.

– Боя се, че е станала грешка, сър Горски дух. Сър Лунен молец търси чужденец в твоята маска.

Музиката на Горския дух отначало изрази раздражението, което го беше обхванало, но после свирещият се прехвърли на стимик.

– Той казва, че аз съм чужденец, така ли? Нека го докаже или да посрещне моето отмъщение за тази обида.

Кершуъл огледа с безпокойство обкръжаващата ги тълпа и отново изсвири мелодия в примирителен тон.

– Аз ви уверявам, че сър Лунен молец...

Но Горският дух го прекъсна със силните звуци на скарания.

– Нека този нагъл тип докаже обвиненията си или да се готви за проливане на кръв.

– Прекрасно – заяви Тисел. – Ще го докажа! – той пристъпи крачка напред и посегна към маската на опонента си. – Лицето ти ще говори само за самоличността ти!

Удивеният Горски дух рязко отскочи назад. Тълпата изохка потресена. А после започна зловещо да дрънка на различни инструменти.

Горският дух отметна назад ръката си, дръпна шнура на дуелния гонг, а с другата ръка извади меча си. Кершуъл отново пристъпи напред и продължи да свири на слобото си. Смутеният Тисел леко се отмести настрана и се заслуша уплашен в страшния ропот на тълпата.

Антропологът запя обяснения и извинения. Горският дух му отговаряше. Като избра подходящ момент, Кершуъл заговори през рамо на Тисел:

– Бягай или загиваш! Бързай!

Тисел се колебаеше, но Горският дух изблъска настрана антрополога и той можа само да продължи с виковете си:

– Бягай! Скрый се в кантората на Уелибас!

Тисел си плю на петите. Горският дух го преследва петнадесетина метра, спря се, тропна с крак по земята и изпрати след беглеца серия язвителни звуци, към които тълпата прибави контрапункт от тракането на химеркините.

Преследване в истинския смисъл на думата нямаше. Вместо да се скрие, както го посъветва антропологът, Тисел се отклони настрана и

след като се огледа много внимателно, тръгна по крайбрежната улица, където бе завързана лодката му.

Почти се стъмни, когато се качи на борда. Тоби и Рекс седяха по турски на носа и до тях се издигаха донесените провизии. Тръстиките кошници бяха пълни с плодове и хляб. Сините стъклени дамаджани мърмореха на вино. А три прасенца огласяха въздуха с острото си квичене от плетена клетка.

Робите чупеха орехи, гълтаха ядките и хвърляха черупките във водата. Те видяха Тисел, погледнаха го и станаха, но в движенията им се усещаше някакво ново пренебрежение. Тоби измърмори нещо под нос. Рекс сподави избликналия смях. Тисел гневно задрънка на химеркина си.

– Изкарайте джонката в морето! – пропя той.

В тишината на каютата, където беше сам, можа най-после да снее омразната маска и да погледне в огледалото на почти чуждото лице. Вдигна Лунния молец, изпита ненавист към косматата сива кожа, синкавите антени и смешните гънки. Недостойна е такава маска за един консул на Обединените планети. Но дали ще запази тази длъжност, когато Кромартин разбере за бягството на Ангмарк?

Тисел седна на стола и мрачно се загледа в далечината. Днес го преследваше верига неуспехи, но не успяха да го победят. Утре ще навести Ангмарк. Както спомена антропологът, не може дълго да се крие присъствието на още един чужденец и следователно престъпникът скоро ще бъде намерен. Освен това му е нужна нова маска. Нищо екстравагантно, нищо в стил хвалебствие, а просто да изразява достатъчно количество достойнство и самолюбие.

Точно в този миг на вратата се потропа и Тисел се принуди отново да надене отвратителния Лунен молец.

* * *

На разсъмване робите докараха джонката до сектора на крайбрежието, определен само за чужденци. Там още ги нямаше нито Ролуър, нито Уелибас, нито Кершуъл и Тисел с нетърпение ги очакваше. Мина почти час, преди да пристигне първият. Уелибас. Но Тисел не желаше да приказва с никого и затова не мръдна от каютата си.

Минути по-късно към пристана се приближи джонката на Ролуър. През прозорчето си Тисел видя Свободната птица да излиза на палубата. Там го чакаше мъж в косматата жълта маска на Пустинен тигър. Този непознат човек изсвири на хомопард необходимия съпровод към посланието, което носеше. Но Ролуър се удиви и обезпокои. Замисли се за миг, изрече музикално отговора си и посочи лодката на Тисел. После се поклони и продължи да се занимава с работите си.

Мъжът в маската на Пустинен тигър тежко се изкачи на сала и зачука на борда на джонката на Тисел.

Консултът излезе навън. Сиренският етикет не изискваше да се калят непознати и затова само изсвири на зашинко въпросителната фраза.

Пустинният тигър запя отговора си:

– Обикновено зората над залива Фан радва очите. Бялото небе прелива в жълто и зелено, а когато Мирейла се издигне над хоризонта, мъглата пламва и се топи като в огън. Този, който сега пее, би бил много радостен, ако в морето не беше се появил труп на пришълец от друг свят и не развали спокойната красота на пейзажа.

Зашинкото на Тисел почти по своя воля изпълни фразата на удивлението. Пустинният тигър се поклони с достойнство.

– Певецът признава, че няма равен на себе си в постоянството на настроението си, но не иска в живота му да се намесват шегите на неудовлетворената душа. Затова той заповяда на робите си да вържат към твоята джонка тялото на мъртвеца. Бъди така добър, изпълни всички обреди, приети в Другите светове. Певецът ти желае приятен ден и си отива.

Тисел изтича до кърмата. Във водата плаваше полуголо лишено от маска тяло на мъж, което се държеше на повърхността единствено от въздуха, затворен в надутите му панталони. Мъртвото лице изглеждаше неинтересно и без никакви особени белези – сигурно това бе вследствие на обичая да се носят маски. Мъжът бе среден на ръст и на възраст около четиридесетте. Косите на главата му имаха неопределен кафяв оттенък, а лицето бе подпухнало от престоя във водата. Нищо не

подказваше причината за смъртта.

Това може да е Хаксо Ангмарк, помисли Тисел. Или някой друг? Метьо Кершуъл? Защо пък не? Ролуър и Уелибас вече са на брега и се занимават с работите си. Той потърси с поглед джонката на Метьо и видя как тя в този миг се прилепеше към пристана. Антропологът скочи на брега. Носеше маската на Пещерната сова. Изглеждаше някак си разсеян, когато мина край джонката на Тисел, без да откъсва поглед от крайбрежната улица.

Тисел отново погледна трупа. Няма никакво съмнение – това е Ангмарк. Нима тримата мъже не излязоха от джонките си в привычните им маски?... Трупът е на... Но разумът му не можеше да се задоволи с такова просто решение. Кершуъл му бе казал, че един чужденец бързо ще бъде разпознат... Как иначе Ангмарк да спаси живота си, ако... Тисел предпочете да изпъди бързо тази мисъл. Тялото несъмнено е на Ангмарк.

Но въпреки това...

Той повика робите си, заповяда им да намерят подходящ ковчег, да поставят в него тялото и да го изпратят в мястото на вечния покой. Тоби и Рекс не показаха особена радост от неочакваната задача и Тисел се принуди да заблъска по-силно химеркина, с което да подчертае важността на заповедите си.

Проследи за известно време действията на робите си, после тръгна по крайбрежната улица, изкачи се на надлеза и като мина край кантората на Уелибас, се насочи към космодрума. Но Ролуър не беше там. Старият роб, статутът на който се определяше с жълта звездичка на черната платнена маска, запита с какво може да му помогне.

Тисел отвърна, че трябва да изпрати съобщение в Полиполис.

Няма проблеми, отговори робът. Ако господинът напише съобщението с печатни букви, то ще бъде незабавно изпратено.

Тисел написа следния текст:

НАМЕРЕНО Е ТЯЛО НА ЧУЖДЕНЕЦ, ВЪЗМОЖНО Е ДА
Е АНГМАРК. ВЪЗРАСТ 48 ГОДИНИ, РЪСТ СРЕДЕН, КОСИ
КЕСТЕНЯВИ. БЕЗ ОСОБЕНИ БЕЛЕЗИ. ЧАКАМ
ПОТВЪРЖДЕНИЕ ИЛИ УКАЗАНИЯ.

Той адресира съобщението до Каstel Кромартин на Полиполис и го подаде на роба. Минута по-късно се чу характерното тракане на транспространствения предавател.

Измина цял час, а Ролуър не се появи. Тисел ходеше неспокойно из кабинета на директора на космодрума. Не му беше известно колко дълго трябва да чака. Понякога съобщението пристигаше само след някакви си микросекунди, а друг път блуждаеше с часове неизвестно къде и като съвсем редки, но доказани случаи отговорът пристигаше преди изпращането на съобщението.

Мина още половин час и Ролуър се появи в привычната си маска Свободната птица. И заедно с неговото пристигане се чу характерното съскане на приеманото съобщение.

Ролуър се учуди на присъствието на консула.

– Какво те води тук толкова рано?

– Тялото, което ти ми пренасочи тази сутрин – обясни Тисел. – Съобщих за него на началството си.

Ролуър вдигна глава и се заслуша.

– Сякаш пристигна отговорът. Сам ще се заема с него.

– О, защо са ти тези излишни грижи, когато и старият роб ще свърши спокойно работата.

– Това е част от задълженията ми – заяви Ролуър. – Аз отговарям за чистотата на предаването и приемането на всички космограми.

– Ще дойда с тебе – скочи Тисел. – Винаги съм искал да погледам как работи това устройство.

– За съжаление това противоречи на правилата – отсече Ролуър и когато стигна до вратата, водеща във вътрешното помещение, добави: – След две-три минути ще ти дам твоето съобщение.

Тисел се опита да протестира, но никой не му обърна внимание, и се принуди да потиска нетърпението и досадата си.

Директорът се върна след пет минути и донесе един жълт плик.

– Съобщението не е много радостно – каза той с израз на съчувствие.

Тисел разкъса плика и мрачно зачете:

ТЯЛОТО НЕ Е НА АНГМАРК. ТОЙ ИМА ЧЕРНИ КОСИ.
ЗАЩО НЕ СИ ПРИСЪСТВУВАЛ НА СЛИЗАНЕТО МУ?
СЕРИОЗНО НАРУШЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА. АЗ СЪМ
МНОГО НЕДОВОЛЕН. ВРЪЩАНЕ НА ПОЛИПОЛИС ПРИ
ПЪРВА ВЪЗМОЖНОСТ.

КАСТЕЛ КРОМАТИН

Тисел пхна посланието в джоба си.

– Извинявай, мога ли да те попитам какви са на цвят косите ти?

Директорът извлече от кива къс писък на удивление.

– Блондин съм – поясни той. – И защо питаш?

– Най-обикновено любопитство.

Последва нов пасаж на кива.

– Сега те разбирам. Приятелю мой, колко си бил подозрителен!

Погледни!

Той се обърна с гръб към Тисел, повдигна полите на маската и консулт неверник със собствените си очи се убеди, че директорът е наистина блондин.

– Успокои ли се сега? – запита шеговито Ролуър.

– Разбира се – отговори Тисел. – Случайно да имаш друга маска, с която да ми послужиш? Този Лунен молец направо ми гризе душата.

– За съжаление не – каза Ролуър. – Но няма нищо по-лесно от това. Влизаш просто в магазина работилница за маски и си избираш най-подходящата.

– Така е – съгласи се Тисел.

Той се сбoguва с директора и по същия път се върна във Фан. Когато мина край кабинета на Уелибас, се поколеба, преди да влезе. Днес търговският посредник носеше ослепителна конструкция от призматични стъклени тела и сребърни бисерчета. Преди Тисел не беше виждал тази маска.

Уелибас го посрещна сдържано.

– Добър ден, Лунен молец – пропя той в съпровод на кива си.

– Няма да ти отнема много време – започна Тисел, – искам да ти задам въпрос от личен характер. Какъв цвят са косите ти?

Уелибас се поколеба за частица от секундата, после се обърна и повдигна полите на маската си. Показаха се черни като нощта къдри.

– Този отговор достатъчен ли е? – попита посредникът.

– Напълно – отговори Тисел.

Тръгна си и по надлеза стигна крайбрежието, където се насочи към джонката на Кершуъл. Антропологът го приветствува без ентузиазъм и с покорен жест го покани да се качи на палубата.

– Искам да ти задам един въпрос – започна Тисел. – Какъв цвят имат косите ти?

Кершуъл се разсмя печално.

– Това, което е останало от тях, е черно. А защо питаш?

– Чисто любопитство.

– Е, де – произнесе Кершуъл с необичайна за него откровеност. –

Сигурен съм, че работата е малко по-различна.

Тисел, който се нуждаеше от приятелски съвет, си призна истината.

– Такова е положението. Днес сутринта на пристана намерили мъртъв чужденец с кестеняви коси. Не съм много сигурен, но при шанс две от три косите на Ангмарк трябва да са черни.

Кершуъл дръпна за брадата Пещерната сова.

– Как стигна до този извод?

– С помощта на Ролуър. Той е блондин. Ако Ангмарк беше се вмъкнал в неговия образ, той сигурно би изменил съдържанието на посланието от Полиполис. А вие с Уелибас си признавате, че косите ви са черни.

– Хм – изкашля се Кершуъл. – Да поразсъждаваме правилно ли съм те разбрал. Ти подозираш, че Хаксо Ангмарк е убил Ролуър или Уелибас, или мен самия и изобразява убития. Нали така?

Тисел го погледна с удивление.

– Но ти сам подчерта, че той не може да се засели тук, без сам да се издаде! Нима не помниш?

– А, да, така беше. Да продължим нататък. Ролуър ти е предал съобщение, в което се казва, че Ангмарк е brunet, и за себе си е заявил, че е блондин.

– Да, така е. Ти можеш ли това да го потвърдиш? Аз имам предвид предишния Ролуър.

– Не – тъжно отвърна Кершуъл. – Никога не съм виждал нито Ролуър, нито Уелибас без маски.

– Ако Ролуър не е Ангмарк – размишляваше на глас Тисел, – и престъпникът действително има черни коси, тогава вие двамата с Уелибас попадате под подозрение.

– Колко интересно – изкоментира Кершуъл последните думи и погледна Тисел. – Но щом е тръгнало така, ти самият можеш да бъдеш Ангмарк. Какви са ти косите на цвят?

– Кестеняви – отвърна кратко Тисел и повдигна отзад сивия мъх на Лунния молец.

– А може би ти ме мамиш с текста на съобщението? – упорствуваше Кершуъл.

– Не – отвърна уморено Тисел. – Провери при Ролуър, ако това те вълнува толкова.

Антропологът поклати глава.

– Едва ли ще ми послужи за нещо. Вярвам ти. Но остава и още един въпрос: как ще бъде с гласа? Ти си ни слушал нас всички преди и след

пристигането на Ангмарк. Не ти ли дадоха и тук някакво упътване?

– Не. Сега ми се струва, че вие всички говорите не така, както обикновено. И маските заглушават гласовете ви.

Кершуъл отново дръпна брадичката.

– Не виждам начин бързо да се реши този проблем – и той се разсмя. – А между другото нужно ли е? Преди да се появи Ангмарк, тук бяхме четиримата: Ролуър, Уелибас, Кершуъл и Тисел. Сега, нека сме прагматични, съществува същата групичка. И кой знае дали новият член няма да се окаже по-добър от стария?

– Мисълта ти е интересна – съгласи се Тисел, – но аз лично съм заинтересуван от идентификацията на Ангмарк. Кариерата ми зависи от това!

– Разбирам те напълно – избоботи Кершуъл. – И погледнато от твоя ъгъл, ситуацията се превръща в дуел между вас двамата.

– Ти ще ми помогнеш ли?

– Няма да взема активно участие. Прекалено съм пропит със сиренския индивидуализъм. Сигурен съм, че и останалите ще ти отговорят така – той въздъхна. – Е, нещо доста дълго се заседяхме.

Тисел се замисли дълбоко. Кершуъл почака известно време и накрая не изтърпя и запита:

– Да имаш някакви други въпроси?

– Не, освен една молба.

– Ще направя каквото е по силите ми – вежливо пропя антропологът.

– Дай ми на заем един от робите си за седмица или две.

Кершуъл изсвири мелодията на удивлението.

– Аз не обичам да се разделям с робите си. Те познават навиците ми и...

– Веднага ти го връщам, щом хвана Ангмарк.

– Е, добре – съгласи се антропологът и задрънча на химеркина си повикване. Робът веднага се отзова. – Ентъни – пропя господарят му, – ти ще тръгнеш със сър Тисел и известно време ще му служиш.

Робът се поклонил, без да проявява особен ентузиазъм.

Тисел побърза да се прехвърли на своята джонка, където продължително разпитва Ентъни и старателно записва някои от отговорите, накрая му забрани да разказва на когото и да било за станалото и го предаде на грижите на собствените си роби. Заповяда им да измъкнат корабчето от пристана и до завръщането му да не пускат никого на борда.

И отново стъпи на пътеката, водеща към космодрума. Директорът

закусваше прясна пикантна риба, салатата от ситно надробена дървесна кора и чашка плодов сок. Като го видя, той изтрака на химеркина си някаква заповед и робът донесе стол за Тисел.

– Как върви следствието? – интересува се Ролуър.

– Не бих рискувал да твърдя, че нещата са помръднали и крачка напред. Предполагам, че мога да разчитам на помощта ти?

Ролуър се засмя.

– В какво трябва да се състои?

– Казано конкретно, искам да ми дадеш на заем един от робите си.

Само за кратко време.

Директорът престана да се храни.

– Защо?

– Може ли без обяснения? – отговори с въпрос на въпроса Тисел. –

Но бъди сигурен, това не е никакъв каприз от моя страна.

Ролуър не скри нежеланието си, но въпреки това извика роба си и го предаде в ръцете на Тисел.

Връщайки се по обратния път, консултът се отби при Уелибас.

Посредникът вдигна очи от книгата.

– Добър вечер, сър Тисел – пропя той.

Новоизпеченият детектив веднага се захвана за работа.

– Сър Уелибас, ще ми послужиш ли с един от робите си за известно време?

Запитаният се поколеба, после сви безразлично рамене.

– Защо пък не? – и тракна химеркина си, в резултат на което на вратата се появи млад роб. – Този подходящ ли е? Или ще предпочетеш някоя млада жена? – и се разсмя неприятно.

– Точно такъв ми трябваше. Ще ти го върна след няколко дни.

– Няма нужда да бързаш – Уелибас размаха безгрижно ръка и отново се наведе над сметките си.

Тисел се върна на джонката си и повтори ритуала с разпита с всеки от новите роби и резултатите нанесе в нещо като график.

Над Титаническият океан се спускаше нощта. Тоби и Рекс отделиха джонката от пристана и тя заплава по гладката като коприната вода. Тисел се намираше на палубата и се наслаждаваше на далечните разговори и звуците на музикалните инструменти. Светлините на различните корабчета и лодки сияеха с красотата на бледочервена свежа диня. На брега беше вече тъмно. Там скоро тайно ще дойдат Хората на нощта, ще започнат да се ровят в разнообразния боклук и със завист ще се взират в далечните плавателни съдове.

Точно по разписанието след девет дни край Сирена ще прелети „Бонавентура“. Тисел бе получил заповедта да се върне на Полиполис. Ще успее ли през тези девет дни да открие Хаксо Ангмарк?

Девет дни не са много, но може и да стигнат.

* * *

Дните отминаваха с равномерна безгрижност: два, после три, четири, пет. И всеки ден Тисел слизаше на брега и посещаваше тримата подопечни чужденци.

Всеки от тях по своему реагираше на визитите му. Ролуър се дразнеше, Уелибас външно проявяваше добро домашно възпитание, Кершуъл разговаряше меко, но с показна сдържаност.

Тисел напълно равнодушно понасяше насмешките на Ролуър, веселите огънчета в очите на Уелибас и лаконичността на Кершуъл. И кога то се връщаше на джонката си, прибавяше по нещо в графиката си.

Мина шестият ден, последва седмият ден, заточи се осмият. Ролуър с груба откровеност попита, не иска ли Тисел да поръча билет за „Бонавентура“. Консултът се замисли, преди да отвърне:

– Да, защо не. Резервирай едно място.

– Завръщане в света на лицата! – стърчи се Ролуър. – Лица! Навсякъде ще срещаш бледи лица с рибешки очички! И устните им меки като скапан плод! Носовете ги виждам извити и продупчени! И всичко това без никакво смислено изражение. Съмнявам се, че ще мога да живея там след годините, прекарани на Сирена. Ти си щастлив човек, Тисел, че не се превърна в истински туземец.

– Аз никъде няма да летя – отсече Тисел.

– О, аз помислих, че запазваш мястото за себе си.

– Не. За Хаксо Ангмарк. Той ще се върне на Полиполис в карцера на звездолета.

– Е, посмали малко – каза Ролуър. – Нима наистина си го намерил?

– Разбира се. А ти не успя ли?

Директорът неволно сви рамене.

– Доколкото разбирам, той се представя или за Уелибас, или за Кершуъл. Но това няма за мен никакво значение, докато носи маската и изобразява някой от тях.

– А за мен има, и то голямо – отвърна Тисел. – Кога ще стартира планетолетът?

– Точно по разписание, в единадесет и двадесет и две. Ако Хаксо Ангмарк има желание да лети, кажи му да не закъснява.

– Той ще дойде навреме – обеща Тисел.

И както обикновено, посети останалите двама, върна се на джонката и попълни графиката си с последните три знака.

Доказателството беше пред него: просто и убедително. Е, наистина

не беше съвсем неопровержимо, но звучеше достатъчно ясно и можеше напълно да оправдае последния ход. Тисел провери изправността на излъчвателя си. Утре нещата ще се решат. Той не бива да греши!

Денят започна с ярка зора. Небето приличаше на вътрешността на бисерна мида. Мирейла изгря, обвита в мъгла като пурпурна мантия. Тоби и Рекс привързаха джонката към пристана. Другите три джонки на чужденците сънливо се полюляваха на малките равномерни вълни.

Тисел внимателно следеше една джонка – тази, на която Хаксо Ангмарк бе убил притежателя и бе хвърлил тялото му във водите на залива. И точно тази джонка плаваше сега към брега и Хаксо със собствената си персона стоеше на палубата в маска, която Тисел досега не беше виждал. Конструкцията от черно стъбло размахваше весело снопчета пурпурночервени пера и остри като бодли зелени коси.

Консулт не преставаше да се възхищава от престъпника. Той измисли хитър план и ловко го осъществи, но претърпя поражение, като се натъкна на непреодолима преграда.

Ангмарк напусна палубата. Джонката му се прилепи към пристана, робите хвърлиха въжетата и спуснаха стълбата. Тисел побърза да скочи на брега. Оръжието се намираше във вътрешния му джоб, готово за изстрел. Той се изкачи на палубата на джонката и отвори вратата на салона. Мъжът на масата рязко повдигна червено-черно-зелената си маска.

– Ангмарк – каза Тисел, – моля, не се съпротивлявай и не прави никакви...

Отзад нещо прошумоля, удариха го с твърд предмет по главата, захвърлиха го на пода и две ловки и силни ръце измъкнаха излъчвателя от дрехите му.

Задрънка химеркин и нечий глас пропя:

– Завържи ръцете на този идиот!

Мъжът на масата стана, сне червено-черно-зелената си маска и под нея се видя черното платно на робското покривало. Тисел се обърна. Над него се извисяваше Хаксо Ангмарк и го гледаше през маската Укротител на дракони, изкована от черен метал, с нос като острието на нож, хлътнали страни и три гребена, които минаваха през темето.

Маската закриваше лицето на престъпника, но в гласа му звучеше истински триумф.

– Нещо много лесно те хванах.

– Има нещо вярно в това – съгласи се Тисел.

Робът спря да връзва краката му и си тръгна, като се подчини на тракането на химеркина.

– Стани! – заповяда Ангмарк. – Седни на този стол.

– Какво чакаме? – попита Тисел.

– Нашите земяци са още във водата. Те не ми трябва за това, което съм замислил да направя.

– Какво е то?

– Като дойде време, ще разбереш – отсече Ангмарк. – Имаме на разположение още един или два часа.

Тисел се опита да се дръпне, но въжето го държеше здраво и не му позволи да постигне някакъв успех. Ангмарк се настани срещу него.

– Как ме разкри? – запита той. – Признавам, че ми е интересно. Е, де – гласът му бе леко укорителен, когато разбра, че Тисел няма намерение да отговори. – Нещо не можеш да се примириш със загубата си, нали? Не си влошавай повече положението.

Тисел само сви рамене.

– Аз приложих фундаменталния принцип: човек може с маска да прикрие лицето си, но не и своята личност.

– Ахаа! – произнесе престъпникът. – Колко интересно. Моля, продължавай.

– Както знаеш, аз ви помолих да ми услужите с по един роб и внимателно ги разпитах. Какви маски са носили господарите им месец преди твоята поява? Построих графика и нанасях на нея отговорите. Ролуър е носил Свободната птица през четири пети от това време, а остатъка е делил между Софистичната абстракция и Черната сложност. Уелибас харесва героите от Кандаханския цикъл. През шест дни от осем носи Халаакун, Безстрашния княз и Морската гордост. В останалите – Южния вятър или Веселия събутилник. Кершуъл е по-консервативен и предпочита Пещерната сова, Звездния странник и още две или три маски, които слага през различни промеждутъци от време.

Тисел пое дълбоко въздух и продължи да говори:

– Тази информация получих от най-сигурния източник – робите. Следващата ми крачка бе внимателно да ви наблюдавам. Всеки ден проверявах какви маски носите и сравнявах с графиката. Ролуър употреби Свободната птица шест пъти, Черната сложност – два. Кершуъл бе пет пъти с Пещерната сова и по веднъж с Куинкункс, Звездния странник и Идеалът на съвършенството. Уелибас бе по-равномерен: два пъти с Изумрудената планина, три с Тройния феникс, само веднъж с Безстрашния княз и два пъти с Бога-Акула.

Ангмарк замислено кимна.

– Сега си виждам грешката. Аз избирах от маските на Уелибас, но

по свой вкус и като резултат се издадох. Но, признай истината, само на тебе – той стана и се приближи до прозореца. – Кершуъл и Ролуър слизат на брега, след малко ще минат край нас и ще се заемат с работите си. Впрочем съмнявам се, че те биха пожелали да се намесят – и двамата са станали истински сиренци.

Тисел мълчаливо чакаше. Изминаха десет минути. Най-после Ангмарк протегна ръка и взе един нож, погледна пленника си и заповяда:

– Стани!

Тисел бавно се надигна. Престъпникът се приближи отстрани, прерязва връзките и смъкна от главата му Лунния молец. Пленникът извика и се опита да хване маската си, но беше прекалено късно: лицето му се откри!

Ангмарк се обърна, сне своята маска и вместо нея надяна Лунния молец. После издрънка на химеркина поредната си заповед. В салона влязоха двама роби и замряха като закопани на вратата.

Химеркинът отново задрънча, но този път като съпровод на човешки глас.

– Изнесете този човек на палубата.

– Ангмарк – сърцераздиращо завика Тисел. – Аз съм без маска!

Робите хванаха пленника под мишниците и без да обръщат внимание на отчаяното му дърпане, го изкараха на палубата, а оттам и на брега.

Ангмарк надяна на шията на Тисел тънка, но достатъчно здрава примка и заговори с наслада:

– Сега ти си Хаксо Ангмарк, а аз естествено Едуар Тисел. Уелибас е мъртъв и теб скоро ще те постигне същата участ. Няма да ми е трудно да се справя с твоите задължения. Ще свиря на всички инструменти като Човек на нощта и ще пея като скърцаща врата. Ще нося Лунния молец, докато почтената маска не се разпадне, и тогава ще си взема друга, а към Полиполис ще политне съобщение, че Хаксо Ангмарк е мъртъв. И всичко ще бъде наред!

Тисел почти не го слушаше.

– Ти не можеш да направиш това – прошепна той. – Моята маска, моето лице...

И докато произнасяше тези думи, една дебела жена със синьо-розова маска вървеше край брега. Тя видя голото лице на Тисел, пронизително извика и падна на земята като подкосена.

– Е, да вървим – весело подвикна Ангмарк.

Той дръпна въженцето и повлече Тисел по крайбрежието.

Някакъв човек с маската на Капитана на пиратите слизаше от джонката си и когато погледът му срещна объркания вид на Тисел, замря вкаменен.

Ангмарк засвири на зашинкото си и запя:

– Хора! Вижте закоравелия престъпник Хаксо Ангмарк. Това име проклинат по всички планети, а сега той е хванат и го чака позорна смърт. Гледайте с двете си очи! Това е Хаксо Ангмарк!

Те започнаха да вървят по надлеза. Заплака изплашено дете. Мъжки глас извика нещо неразбрано. Тисел се спъна. Сълзи като ручей се лееха от очите му и той виждаше само размити силуети и неясни цветове.

Ангмарк продължаваше високо да реве:

– Вижте галактическия разбойник! Вижте Хаксо Ангмарк! Елате и се наслаждавайте на екзекуцията му!

Тисел викна със слаб глас:

– Аз не съм Ангмарк! Аз съм Тисел, Едуар! Той е престъпникът Ангмарк – но никой не го слушаше.

Видът на голото му лице предизвикваше само ужас, възмущение и отвращение.

– Дай ми маската, дай ми някаква маска – молеше той, – дори да е на роб...

А през това време Ангмарк тържествено пееше:

– Той живя в позор, в позор ще умре!

Пред Ангмарк се спря Горският дух.

– Ние отново се срещнахме, Лунен молец!

Ангмарк запя:

– Приятелю, дръпни се, аз трябва да изпълня наказанието на този престъпник. Той живя в позор, в позор ще умре!

Тълпата бързо се увеличаваше. Маските се кокореха на Тисел с болезнена възбуда.

Горският дух изтръгна въженцето от ръката на Ангмарк и го хвърли на земята. Тълпата възбудено зарева. Някакъв глас допълни:

– Не искаме дуел! Екзекуция на чудовището!

Някой хвърли на главата на Тисел парче плат. Той очакваше удар на меч, но вместо това го освободиха от вървите. Той мигновено закри лицето си и запоглежда през гънките.

Четирима мъже бяха хванали Хаксо Ангмарк. Горският дух застана пред него и засвири на скарания:

– Преди седмица ти протегна ръка да ми свалиш моята маска и виждам, че сега ти си успял да въплътиш в дела гнусните си желания!

– Но той е престъпник! – завика Ангмарк. – Заковавял престъпник!

– Какво престъпление е извършил? – пропя Горският дух.

– Убийства, предателства, унищожаване на кораби, шантажи, мъчения, грабежи, търговия с роби. Той...

– Мен съвсем не ме интересуват вашите религиозни проблеми – прекъсна го Горският дух. – Но ние сме в състояние да изброим твоите неотдавнашни престъпления!

От тълпата се измъкна конярят и гневно запя:

– Този противен тип, Лунният молец, преди девет дни поиска да си присвои най-хубавия ми жребец!

Последва го мъж в маската на Всезнаещият:

– Аз съм майстор Създател на маски и познавам този чужденец – Лунен молец! Не много отдавна влезе в магазина ми и се надсмя на изкуството ми. Смърт за него!

– Смърт на чуждоземното чудовище! – зарева тълпата.

Живата вълна се надигна, тръгна напред, проблесна със стоманени те си остриета и... край!

Тисел гледаше и не намираше сили да се помръдне. Горският дух го приближи и в съпровод на стимик започна да пее:

– Ние те съжаляваме, но те и презираме. Истинският мъж не би допуснал такъв позор! Истинският мъж не би преживял такъв позор!

Тисел въздъхна дълбоко, протегна ръка към пояса си и взе зашинкото.

– Ти, приятелю, се опитваш да ме очерниш! Нима не си в състояние да оцениш истинската храброст? Каж ми какво би предпочел: да загинеш в борбата или да минеш без маска по надлеза?

Горският дух запя:

– Има само един отговор: ще загина в борбата, понеже не бих намерил сили да преживея такъв позор!

– Аз се оказах пред избор – отговори Тисел. – Можех да се боря с вързани ръце и да загина. Но можех мълчаливо да понеса позора си и благодарение на това да победа врага си! Ти преди малко призна, че не притежаваш достатъчно „страх“ да извършиш такова нещо. Аз доказах, че съм герой! Има ли сред вас още някой, който ще се осмели да последва моя пример?

– Да се осмели? – повтори Горският дух. – Аз не се боя от нищо, дори от смъртта, която носят Хората на нощта!

– Тогава отговори!

Горският дух отстъпи и засвири на двойно камантиле:

– Това е истинско мъжество, ако са те ръководили такива подбуди.

Конярят извлече поредица приглушени акорди от хомапарда си:

– Никой от нас не би се осмелил на това, което извърши този мъж, лишен от маска.

Тълпата заръмжа одобрително. Създателят на маски се приближи до Тисел и унижено заглади двойното си камантиле:

– Велик герой! Бъди добре дошъл в моя магазин! Смени този нищожен парцал с маска, достойна за твоите достойнства!

Друг майстор на маски му пригласяше:

– Преди да направиш избора си, Велик герой, погледни и в моя магазин!

Мъж в маската на Пробляскващата птица почтително се приближи до Тисел.

– Аз току-що завърших великолепа джонка, която започнах преди седемнадесет години. Окажи ми чест – вземи я! Нека този великолепен кораб ти служи достойно. На борда му те чакат внимателни роби и мили девойки, в трюма има достатъчно вино, а палубата е постлана с меки копринени килими.

– Благодаря – отвърна Тисел, като удряше силно и уверено зашинкото. – Приемам с удоволствие. Но най-напред ми дайте маската!

Създателят на маски накара хомапарда да изпълни въпросителна мелодия.

– Великият герой нали няма да сметне маската Укротител на морски дракони прекалено оскърбителна за достойнството му?

– В никакъв случай – отвърна Тисел. – Смятам я за напълно подходяща. А сега нека отидем и я погледнем.

КРАЙ

© 1965 Джак Ванс
© 1993 Красномир Крачунов, превод от английски

Jack Vance
The Moon Moth, 1965

Източник: <http://bezmonitor.com> (през <http://sfbg.us>)

Публикация:

ЛИЦА И МАСКИ (АМЕРИКАНСКА ФАНТАСТИКА). 1993. Изд. Неохрон, Пловдив и Изд. Хермес, Пловдив. SF Трилър, No.9. Редактор, съставител: Иво ХРИСТОВ, Николай СТРАНКИ.

Превод: Красномир КРАЧУНОВ. Страници: 176 с [на обл. – реклама на Тайнствения остров – Жул Верн – биб. Световна фантастика] Формат: 115×165. Страници: 172.

Цена: 9.95.00 лв.

Съдържание:

(въведение) – с.2;

Всекидневна работа, Ерик Франк РЪСЕЛ – с.3;

Лунният молец, Джак ВАНС [повест]- с.69;

Време за развлечения, Фриц ЛЕЙБЪР – с.123;

Колонията, Филип К. ДИК – с.141;

Възможност за абонамент; Конкурс – с.167;

Енциклопедия на световната фантастика, част I (АБЕ-АЛЕН) – с.167.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1201>]